

روزشمار جنگ اروز شصت‌ویکم

بلوف فروپاشی در واشنگتن، لرزش بازارها در اروپا

چرا طرح ایران روی میز ترامپ است؟

شصت‌ویکمین روز از آغاز درگیری‌ها، روز عریان شدن تناقضات راهبردی کاخ سفید بود. دونالد ترامپ در مقابل دوربین‌ها ادعا می‌کند ایران در وضعیت «فروپاشی» است و باید «زودتر عاقل شود»، اما در راه‌روهای بسته پنتاگون، تیم امنیت ملی او در حال بررسی طرح هوشمندانه ایران برای تفکیک بحران هرمز از پرونده هسته‌ای است. این دوگانگی رفتار، ناشی از یک واقعیت سخت اقتصادی است. محاصره دریایی آمریکا، بیش از آنکه شران‌های حیات ایران را قطع کند، اکسیژن بازارهای انرژی متحدان واشنگتن را قطع کرده است. وقتی فرودگاه‌های اروپا از اختلال پروازها می‌نالند و امارات، متحد استراتژیک آمریکا، از اوپک خارج می‌شود، مشخص است «دیپلماسی فشار حداکثری» به دیوار سخت واقعیت برخورد کرده است.

■ طرح ایران روی میز ترامپ؛ پیروزی عقلانیت بر اولتیماتوم
یکی از مهم‌ترین اخبار ۲۴ ساعت گذشته که در هیاهوی توییت‌های ترامپ گم شد، گزارش الجزیره مبنی بر بررسی «طرح صلح ایران» توسط تیم امنیت ملی آمریکا بود. تهران با یک پیشنهاد مبتکرانه، خواستار توقف جنگ و بازگشایی تنگه هرمز در ازای لغو محاصره بندرارش شده و مذاکرات هسته‌ای را از این یکجیج فوری جدا کرده است. این طرح، کاخ سفید را در یک تله دیپلماتیک قرار داده است. اگر ترامپ این طرح را بپذیرد، عملاً به شکست شرط اصلی خود (یعنی تسلیم هسته‌ای فوری ایران) اعتراف کرده است و اگر آن را رد کند، باید مسئولیت جهش دوباره قیمت نفت، قطعی سوخت جت در آسیا و اروپا و ناراضیاتی رأی‌دهندگان آمریکایی را بپذیرد. اینکه آنا کلی، سخنگوی کاخ سفید می‌گوید «مذکره‌کنندگان در حال ارتباط با ایران هستند» نشان می‌دهد برخلاف لفاظی‌های ترامپ، واشنگتن به‌شدت به یک راه خروج از این باتلاق تورم‌زا نیاز دارد.

خبر

قالیباف با اشاره به وحدت همه مسئولان در تبعیت از اوامر رهبر معظم انقلاب تبیین کرد

اختلاف افکنی، بازی درطرح دشمن است

محمدباقر قالیباف شاه‌نامه گذشته با انتشار یک فایل صوتی خطاب‌به مردم ایران درباره مهم‌ترین مسائل روز کشور به‌خصوص طراحی جدیددشمن برای به‌تسلیم‌کشاندن کشور، سخن گفت. تحلیل رئیس‌هیئت‌مذاکره‌کننده‌ایران در آخرین دور گفت‌وگوهای غیرمستقیم با آمریکا در پاکستان بر دو نکته اساسی استوار شده: روند سناریوهای شکست‌خورده دشمن و مرحله جدید دشمنی آمریکا علیه ایران که بر دو عنصر محاصره دریایی و اختلاف‌افکنی بناشده‌است.

وی در بخش نخست پیام خود به ۶ پرده و سناریو از شکست آمریکا و رژیم صهیونیستی در ۶۰ روز گذشته پرداخته و عنوان کرد: دشمن از روز اول دنبال این بود که با ترور رهبر معظم انقلاب و فرماندهان نظامی، ظرف سه روز کار نظام را تمام کند اما شکست خورد. سپس سراغ از بین بردن سیستم آفندی کشور رفت، اما هرچه گذشت دید نواخت موشک‌ها و پهپادهای ما ادامه دارد. در ادامه به سمت ووزنژولاسازی ایران رفت و بازمه شکست خورد، سپس سراغ این رفت که از غرب کشور، تجزیه‌طلبان رافعال کند که به لطف خدا و زحمات نیروهای نظامی و اطلاعاتی شکست خورد. پس از ماه‌ها برنام‌ریزی و زدن پایگاه‌های امنیتی کشور در طول جنگ، برای چهارشنبه سوری طرحی کودتا کردند اما مردم ایران به‌صورت یکپارچه تودهنی بزرگی به آن‌ها زدند. دشمنان به دنبال وارد کردن نیرو به کشور بودند و این طرح را در اصفهان آزمایش کردند اما به‌رسوایی طس ۲ تبدیل شد.

■ همه تابع امر رهبر هستیم

قالیباف در ادامه به چند جنبه دیگر توطئه دشمن در افق پیش رو اشاره و در این میان بر انسجام مردم به عنوان باطل‌السرحر آن تأکید کرد. رئیس مجلس تصریح کرد: هر کدام از این طرحی‌ها می‌توانست یک کشور را از پا در بیاورد اما ملت ایران به پشتوانه لطف الهی توانسته است تک‌تک این طراحی‌های دشمن را به شکست‌بکشاند. این شکست‌دشمن، یک‌زیرساخت اجتماعی سیاسی داشت و بدون آن هیچ توفیقی حاصل نمی‌شد و آن، حضور منسجم و فعالانه مردم بود. اما دشمن وارد مرحله جدیدی شده است و می‌خواهد با محاصره دریایی و جوسازی رسانه‌ای، فشار اقتصادی و اختلاف‌افکنی داخل کشور را فعال کند تا ما را از درون دچار ضعف یا حتی فروپاشی کند. ترامپ به‌صراحت کشور را به دو دسته تندرو و میانه‌رو تقسیم می‌کند و بعد هم بلافاصله از محاصره دریایی سخن می‌گوید تا ایران را از طریق فشار اقتصادی و اختلاف داخلی مجبوربه تسلیم کند. راه‌حل مقابله با توطئه جدید دشمن فقط یک چیز است: حفظ انسجام. از روز اول تا امروز حفظ انسجام، باطل‌السرحر همه توطئه‌های دشمن بوده است و امروز با توجه به طراحی جدید دشمن، اهمیتش بیشتر است و هر اقدام اختلاف‌افکنانه‌ای کاملاً در طرح جدید دشمن قرار دارد.

وی در انتها راه گذر از این گردنه خطیر را پامردی بر خط انقلاب و پیروی از رهبر معظم انقلاب عنوان و مردم را نیز به این مسیر توصیه کرد. قالیباف در این بخش از سخنانش تصریح کرد: به عنوان کسی که‌وسط‌میدان هستم، به‌ملت ایران عرض می‌کنم ما مسئولان، همه تابع امر رهبر کشور هستیم و ایشان ولی امر ما و نایب امام عصر(عج) هستند و خیر دنیا و آخرت ما در این است که از اوامر ایشان تبعیت کنیم.اطمینان داشته‌باشیدما با وحدت کامل میان مسئولان نظامی و سیاسی، کارها را پیش می‌بریم و محور وحدت‌ما هم دستورات‌ولی امر مسلمین است. با شناختی که از مردم ایران دارم عرض می‌کنم این مردم به‌فضل الهی این طراحی‌ری‌فیکارانه‌دشمن را هم شکست می‌دهند و ما در این جنگ به پیروزی درخشان می‌رسیم و شامل این وعده الهی می‌شویم که «وَأَخْرَىٰ تَحِيْبًا تَمْهَرُ مِنَ اللَّهِ وَقُتِحَ قَرِيبٌ وَيَسَّرَ الْمُؤْمِنِينَ».

سرویس سیاسی | در شرایطی که ماشین جنگی ایالات متحده مقابل اراده یولادین ایرانی‌هازمینگیر شده‌و تهدیدات توییتری و عملیات روانی ترامپ برای ترساندن مقامات هم دیگر در تهران خریداری ندارد، به‌نظر می‌رسد این روزها نوک حمله‌وتهاجم دشمن علیه‌کشورمان به‌حوزه‌اقتصادی‌تمرکز یافته‌است. رئیس‌جمهور ایالات متحده که از همان ابتدا در مسیر «فشار حداکثری» بن‌مایه سیاست ضدایرانی خود را بر تحریم استوار کرده بود، اکنون از مفهوم «خشم اقتصادی» (EconomicFury) رونمایی کرده‌تا به خیال خود، جمهوری اسلامی را ترسانده و به تسلیم وادارد. در این باره روز گذشته وزیر خزانه‌داری آمریکا، اسکات بسنت از هدف قرار دادن زیرساخت‌های بانکداری و نفتی ایران و پالایشگاه‌های چینی از طریق «خشم اقتصادی» که تجارت نفت ایران را آسان کرده و منابع مالی در اختیار ایران قرار می‌دهند، خبر داد. او با هدف بالا بردن بار روانی جنگ توییتری خود در ادامه نوشت: «تحت کمین فشار ما، تورم تهران دو برابر شده و ارزش آن به‌سرعت کاهش ارزش یافته‌است. جزیره‌خارک، ترمینال اصلی صادرات نفت ایران، به‌زودی به ظرفیت ذخیره‌سازی خود نزدیک می‌شود که این امر رژیم را مجبور به کاهش تولیدنفت خواهد کرد و منجر به‌از دست‌رفتن حدود ۷۰میلیون دلار درآمد روزانه اضافی و آسیب‌دائمی به زیرساخت‌های نفتی ایران می‌شود.»

■ تمرکز تهران بر مدیریت اقتصاد جنگی

با توجه به نکات گفته شده، اعمال محاصره دریایی ایران و بستن تنگه هرمز با نیت همین اعمال فشار اقتصادی بر جمهوری اسلامی است. آبراهه یاد شده سومین تنگه پر رفت‌وآمد جهان به‌شمار می‌آید و در شرایط عادی و غیرجنگی، ۳۵تا۳۰ درصد انرژی دنیا از این منطقه می‌گذرد. به‌همین دلیل کنترل آبراهه توسط ایران به اذعان تحلیلگران غربی همان «بمب اتمی» است که تهران با آن می‌تواند جهان را تحت تأثیر قرار دهد. در مقابل، ۹۰ درصد واردات و صادرات ایران نیز به همین راه آبی وابسته است و لذا اعمال فشار از طریق این جغرافیا برای دشمن هم بسیار حائز اهمیت است.

تنگه هرمز و عینیت بخشیدن به مفهوم جغرافیای سیاسی

عبارت پرتکرار، خوش‌آهنگ و غالباً نامفهوم این روزها، چیزی نیست جز «ژئوپلیتیک»؛ چه آنجا که پسوند نام یک تحلیلگر معمولاً خارجی می‌آید و او را متخصص مطالعات ژئوپلیتیکی معرفی می‌کند (فارغ از روایی و ناروایی)، چه آن‌گاه که برای نشان دادن اهمیت یک مسئله یا وضعیت خاص، با این واژه تزئین می‌شود.

نقطه دردناک قرضه‌ها اما وجود یک ناآگاهی مستمر و مزمن چه در عرصه‌های عمومی و چه در سطوح نخبگانی نسبت به این انکشاف مهم بشری است و حداقل در

گزارش

سرویس سیاسی | روز گذشته سخنگوی ارتش به‌طور رسمی شاهکار نیروی هوایی کشورمان در جنگ رمضان را تأیید کرد. امیر اکرمی نیا گفت: در ابتدای جنگ، نیروی هوایی با اجرای چندین سورتی پرواز، حملات موفقی را علیه پایگاه‌های دشمن در منطقه، از جمله در اربیل عراق، کویت و قطر انجام داد که که‌نظیر ویلکه‌بی‌نظیر ازبایی شده‌است. پیش از این البته ارتش جمهوری اسلامی ایران در اطلاعیه شماره ۴ خود گزارشی متواضعانه و کوتاه از این عملیات را اعلام کرده بود. عملیاتی که جزئیاتش تا ۲۵ روز پس از جنگ هم ناگفته باقی ماند تا با گزارش ان‌بی‌سی نیوز به نقل از مقامات آمریکایی فاش شود: «در روزهای ابتدایی جنگ، یک جنگنده اف۵۰ ایرانی پایگاه مجهز آمریکا در کویت را بمباران کرده‌است. به‌گفته دومقام آمریکایی، این نخستین‌بار پس از جنگ جهانی است که یک هواپیمای سرنشین‌دار به یک پایگاه نظامی آمریکا حمله می‌کند. جنگنده‌ای که ۶۷سال پیش ساخته‌شده، پایگاه بزرگ‌ترین

ایران با ابتکاراتی مانند ایجاد کریدور خزر، دالان ترانزیتی با پاکستان و خط ملوانی با عمان، به دنبال شکست پروژه فشار دشمن است

کمانه تیر کمان «خشم اقتصادی» ترامپ به غرب

دریابی آمریکااست راه جدیدی به شبه‌قاره هند و شرق آسیا بازمی‌کند، پاکستان هم که دامنه اختلافاتش با طالبان روبه افزایش است، می‌تواند از ایران به‌عنوان مسیر جایگزین برای رسیدن به آسیای میانه استفاده‌کند. اتفاقات اخیر در فضایی است که به‌تازگی وال استریت‌ژورنال از راه‌حل جدید و مبتکرانه ایران برای دور زدن محاصره دریایی و صدور نفت از طریق راه‌آهن به مقصد چین خبر داده‌است. به‌موارد گفته‌شده، اقدامات در زمینه‌فعال‌سازی خط ملوانی میان ایران و عمان را باید افزود که به‌واسطه آن، ۲هزار شناور فعال قادر خواهند بود کالاهای موردنیاز کشور را تأمین کنند. به‌گفته ابوالقاسم محمدزاده‌معاون امور بازرگانی‌وتوسعه‌تجارت سازمان صنعت، معدن و تجارت استان بوشهر، با مدیریت و کنترل صادرات و تصمیمات اجرایی، قیمت محصولات کشاورزی، فولادی و پلاستیکی به شرایط پیش از بحران بازخواهد گشت وثبات بازار برقرار می‌شود.

■ خود کرده را تدبیر نیست

همان‌گونه که گفته شد «فشار حداکثری» اصطلاحی است که نخستین بار در دوره اول ریاست جمهوری ترامپ ابداع

فضای اندیشه ایرانی، ناشی از یک نگاه ناقص و حداقلی به مفهوم پیچیده جغرافیا به ویژه در آموزش همگانی و حتی آموزش عالی است! آسیب‌شناسی این معضل بماند برای بعد، اما امروز شاید خالی از لطف نباشد پرداختن به چیستی، چرایی و چگونگی ژئوپلیتیک! با مثال بررسی کنیم؛ دو روستا در امتداد رودخانه‌ای فصلی، یکی در بالادست که می‌شود «علیا»، جریان آب و ورودی جوی‌های محلی را در اختیار دارد و دیگری در پایین‌دست که می‌شود «سفلی»، تنها مسیر ارتباطی با دنیای خارج از روستا را در خود جای داده! اینجا جغرافیا، ارزش‌ها و امکاناتی را در اختیار جوامع (روستاهای علیا و سفلی) قرار داده و با نخستین استفاده از آن امکانات، ژئوپلیتیک عینیت می‌یابد. آنجا که «بالادستی‌ها» در فصل خشک، حقیقه «پایین‌دستی‌ها» را تأمین نکرده و در مقابل اهالی سفلی محله، پل ارتباطی آن‌ها با جهان خارج را مسدود می‌کنند، شاهد ژئوپلیتیک خواهیم بود.

قدرت، «دال» مرکزی سیاست است و سیاست، هنر

و با هدف متوقف کردن صادرات نفت اجرا شد، ولی وزارت خزانهداری اذعان کرد با وجود آن، ایران روزانه میلیون‌ها بشکه نفت فروخته است. حالا اگرچه بار دیگر وزارت خزانه‌داری ترامپ با هفت‌تسلیم‌وفروپاشی اقتصاد ایران فشار حداکثری را در قالب عملیات «خشم اقتصادی» دنبال می‌کند اما شواهد از کمانه‌تیر کمان سیاست خصمانه کاخ‌سفیدبه‌خانه شیشه‌ای اقتصاد غرب حکایت‌دارد.

ایالات متحده در مسیر جنگ اقتصادی مدعی اعمال محاصره دریایی بر تنگه هرمز است و این‌گونه تبلیغ می‌کند که می‌تواند با این کار جلو صادرات نفت ایران را بگیرد. اما حالا بررسی تصاویر ماهواره‌ای نشان می‌دهد دست‌کم ۲۵ فروند کشتی در یک شبانه‌روز گذشته از محاصره دریایی آمریکا گذشته‌اند. در طول ۱۶روز اعمال محاصره دریایی، براساس آمارهای شرکت‌رهبیای محموله‌های نفتی، ورتکسا و تنکر ترکز، نزدیک به ۱۵میلیون بشکه نفت ایران از تنگه گذر کند کرده است. این در شرایطی است که مؤسسه تحقیقات انرژی HFI با توجه به واقعیت‌های موجود در مقام توصیه و البته هشدار، به کاخ‌سفید می‌نویسد: «ایران سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۱ را با صادرات بسیار پایین نفت و قیمت‌های بسیار پایین‌تر پشت سر گذاشت و هرگز تسلیم نشد. چرا فکر می‌کنید این بار متفاوت است؟». طبق نظر کارشناسان این مؤسسه تحقیقاتی، هیچ‌شناسی برای اینکه پیش از آسیب دیدن اقتصاد جهانی فشار اقتصادی به ایران وارد شود، وجود ندارد. در مقابل، اقتصادی‌های غربی این روزها در حال دریافت ترکش‌های جنگ احمقانه ترامپ علیه ایران هستند. به‌طور نمونه آمریکاها نشان می‌دهد قیمت گورگد با جهش ۸۰درصدی از ۵۰۰ به ۹۰۰ دلار در هر تن افزایش یافته‌است. بیش از ۲۴درصد گورگد صنایع دفاعی، هوش مصنوعی و میکرو جهان از جنوب غرب آسیا تأمین می‌شود و کمبود آن، تهدیدی جدی برای صنایع آمریکا و اروپاست. همچنین قیمت نفت برنت با افزایش نزدیک به ۳درصدی تنها در یک روز، چهارشنبه به ۱۱۵ دلار در هر بشکه رسید که بالاترین رکورد در یک ماه گذشته محسوب می‌شود.

ابزار هماوردی جمهوری اسلامی ایران در این نبرد سرنوشت‌ساز تبدیل شده!

جغرافیا واقعیتی پویاست و آن‌گاه که با ایده‌های سیاسی بارور شود، جغرافیای سیاسی را عینیت می‌بخشد و آنجا که این جغرافیای سیاسی شده، به ابزار کنش بازیگران و عوامل سیاسی تبدیل‌شود، ژئوپلیتیک وارد صحنه خواهد شد! باشد که در گذار از این نقطه عطف، آنجا که فرصتی فراخ برای تنفس

علمی، عمومی و اجتماعی فراهم شد، سیاست‌گذاران و اندیشمندان، بازیگرکی اساسی در نوع نگاه به مفهوم سرنوشت‌ساز جغرافیا و کاربست عملیاتی ژئوپلیتیک را پیش گرفته و از ظرفیت‌های راهبردی موجود برای تحقق اهداف منطبق‌شده ایران و اسلام استفاده کنیم؛ چراکه ژئوپلیتیک به همان اندازه که می‌تواند یک واژه

مبهم و کلافی سردرگم از پیچیدگی‌های غیرضروری باشد، قابلیت ارائه جادویی کم‌نظیر از راهکارها و راهبردهای ترکیبی از انتزاع سیاست تا واقعیت قدرت را داراست.

کشورها کنار گذاشته‌شد. اما تحریم‌های تسلیحاتی در ایران مانع بازتنشستگی اف۵ بود و ارتقای این جنگنده در دستور کار قرار گرفت که نسخه‌های آذرخش وصاعقه‌محصول این پروژه‌بویوند. این ارتقاها در نهایت به تولید چهار فروند نسخه تکامل‌بومی کوثر، با موتور ام‌جی اوراد بومی بابد سه برابری وامکان حمل موشک‌های جدیدانجامید که همین‌تغییرات اساسی، این جنگنده را به نسل چهارم نزدیک می‌کرد.

برخی نسخه‌های این گمانه‌ها مطرح کرده‌اند که در این عملیات از آخرین رسانه‌های جنگنده، یعنی جنگنده ایرانی کوثر استفاده شده‌است که در این صورت می‌توان امیدوار بود طرح‌های توسعه بومی بتواند نتایج شگفت‌آوری را خلق کند. اما به اذعان همه تحلیلگران، نقطه اوج ماجرا مهارت استثنایی و رشادات محض خلبانی است که توانسته چنین معجزه‌زای را بیافریند. معجزه‌ای که به اعتراف رسانه آمریکایی فقط از یک نفر برمی‌آمده و آن هم همان خلبان ایرانی بوده‌است!

زندگی، چه در بیم و امید آتش‌بس و چه در بحبوحه جنگ محقق نمی‌شود. نزدیک نیم‌قرن محاصره اقتصادی و تحریم‌ها هم همین را می‌گوید که مهم‌ترین هدف دشمن، تعطیلی چرخه‌زندگی مردم وامورات کشور است که می‌تواند سبب بلاتکلیفی مردم شود و به کاهش تاب‌آوری و نارضایتی جامعه‌ی‌بینجامد. زنده‌نگه‌داشتن جریان زندگی حتی در سخت‌ترین شرایط است که نشان از استحکام ساختار سیاسی واجتماعی دارد و مقاومت ملی را در برابر دشمن تقویت خواهد کرد. همین سازگاری با شرایط ویژه‌است که نسل‌ها و تمدن‌ها را از خطر انقراض می‌رهاند و البته نیازمند ابتکار عمل و اعتماد به مردمی است که امتحان خود را پس داده‌اند. جنگ با همه محدودیت‌ها و مصائبی که دارد، قابل تحمل است؛ به‌شرط آنکه زندگی جریان داشته‌باشد.

زندگی باید کرد

در خدمات عمومی و زندگی مردم به‌وجودنیاید.

گرچه برخی از این محدودیت‌ها در وضعیت ویژه کشور ناگزیر است، اما توقف فرایندها و موکول کردن آن‌ها به زمان نامتعین، تبعات دامنه‌داری را ایجاد خواهد کرد که خود مسائل دیگری را پدید می‌آورد. مضاف بر اینکه این بلاتکلیفی و وابسته‌شدن زندگی به پایان جنگ، مفهومی

جنگ‌به‌فشار اجتماعی به تصمیم‌گیران برای پایان جنگ‌به‌هرقیمت نخواهد داشت. اما اینک ضرورت بزرگ‌تری اقتضا می‌کند که این تعویق‌ها تا حد امکان و رعایت مصالح مردم کاهش یابد تا زندگی طبیعی جریان خود را از دست ندهد. چون پیروزی در جنگ وجودی در گرو اثبات تاب‌آوری ملت است که جز با جریان